

15707

Sevda Karaca
Gaziantep Milletvekili
Emek Partisi Genel Başkan Yardımcısı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek** tarafından Anayasanın 98, TBMM İç Tüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. **19.08.2024**

Sevda Karaca
Gaziantep Milletvekili

Zeki Mensucat, Merinos, Karafiber Selçuk İplik, Melike Tekstil ve Şireci Tekstil İstanbul Sanayi Odasının yayınladığı ISO 500 listesine giren Gaziantep'in en büyük beş tekstil şirkettir. Ancak bu beş büyük şirketin elde ettikleri olağanüstü kârlara rağmen vergi ödemedikleri 14.08.2024 tarihinde yayınlanan Evrensel gazetesinin "Maskesiz Beşler" başlıklı haberi ile açığa çıkmıştır. Haberde bu şirketlerin sahibi patronların yıllara göre ödediği/ödediği vergi durumu ve adı geçen fabrikalarda çalışan işçilerin ödediği vergi tutarları aşağıdaki gibi belirtilmiştir.

- **Merinos**, ISO 500 listesinde 76. sırayla Antep'in en büyük tekstil işletmesidir. 2021 yılında hiç vergi ödemeyen Merinos patronu 2022 ve 2023 yılları için 14,2 milyon TL vergi ödemişken Merinos işçileri ise sadece 2023 yılında 211,2 milyon TL vergi ödemesiyle kendi patronlarından 15 kat daha fazla vergi ödemişlerdir.
- **Melike Tekstil** Türkiye'nin en büyük 245. sanayi devidir ve patronu Cengiz Şimşek aynı zamanda Gaziantep Organize Sanayi Bölgesi Başkanıdır. Cengiz Şimşek 2019 yılından bu yana son 5 yılda hiç vergi ödemezken Melike Tekstil'de çalışan işçiler, 2023 yılında 87 milyon 550 bin TL gelir vergisi ödemiştir.
- **Karafiber Selçuk İplik**, Türkiye'nin en büyük 246. şirkettir. Bu fabrikada işçiler 2023 yılında 53,6 milyon TL vergi ödemişken fabrikanın patronu 2023 yılında hiç vergi ödemişlerdir.
- **Şireci Tekstil** Türkiye'nin en büyük 261. sanayi şirketi olmasına karşın 2022 ve 2023 yıllarında hiç vergi ödemezken fabrikada çalışan işçiler 2023 yılında 96,5 milyon TL gelir vergisi ödemiştir.
- **Zeki Mensucat**, Türkiye'nin en büyük 361. sanayi şirkettir. Bu şirketin 2023 yılında ödediği vergi 26 milyon 662 bin TL iken fabrikada uzun çalışma saatlerinde açık sınırların altında çalıştırılan işçilerin aynı yıl ödediği vergi ise 41,2 milyon TL'dir.

Habere göre milyarlarca lira kâr elde ederek İSO 500 listesine giren kapitalistler vergi ödemedikleri gibi ek olarak yüklü miktarlarda teşvik, vergi indirimi, istisna ve muafiyetlerden yararlandırılmaktadır. Vergi ödeyenler ise fabrikalarında asgari ücretin biraz üstünde ücretlerle çalıştırdıkları işçilerden 2023 yılında toplamda %824 daha az vergi ödemişlerdir.

Vergilerin temel amacı kamu hizmetlerinin finansmanını sağlarken gelir dağılımındaki eşitsizliği giderecek araçlar yaratmaktır. Türkiye’de gerek kaynaktan kesilen gelir vergisi gerekse dolaylı vergiler işçi ve emekçilerden alınmaktadır. Türkiye bu anlamda Avrupa’da servet dağılımı adaletsizliğinin en yüksek olduğu ülkedir. En zengin yüzde 1’lik kesim ülkedeki servetin yüzde 40’ını almaktadır.

Ülkemizde uygulanan ekonomi politikaları sebebiyle işçi ve emekçiler her yıl daha da yoksullaşırken kapitalistler servetine servet eklemektedir. Dünya Bankasının verilerine göre Türkiye gelir dağılımı eşitsizliğinde çok sayıda Afrika ve Asya ülkelerinden dahi daha kötü durumdadır. Örneğin; Cibuti, İran, Malezya, Tanzanya, Kenya, Senegal, Mali ve Nijerya gibi ülkeler gelir dağılımı eşitliğinde Türkiye’den çok daha iyi durumdadır. Gelir dağılımı adaletsizliği bir de adaletsiz vergi politikaları ile artırılmakta, işçilerden patronlara vergi yoluyla da yeni kaynaklar aktarılmaktadır.

Oysa ki Anayasa’nın 73. maddesinde vergilerin mali güce göre alınacağı hükme bağlanmıştır. Yine Anayasa’nın 55. maddesinde devletin, çalışanların adaletli bir ücret elde etmeleri ve sosyal yardımlardan yararlanmaları için gerekli tedbirleri alması gerektiğine yer verilmiştir. Buradan hareketle gelir dağılımını düzenlemek ve adaleti tesis etmek açısından geçim indirimi, artan oranlı tarifeler, ayırma ilkesi, muafiyetler ve istisnaların işçi ve emekçilere uygulanması beklenecektir. Ancak iktidarın verdiği istisnası ve gümrük vergisi muafiyeti, sigorta primi işveren hissesi, yüzde 80’e varan vergi indirimi, yüzde 40 yatırım katkı oranı (YKO), gümrük vergisi muafiyeti, KDV istisnası, faiz desteği, istihdam desteği, yatırım teşviki gibi kapitalistlere vergi ödetmeyen sistem; mali kaynakları halktan alınan vergilerle oluşturmakta ve dolayısıyla kaynakların kapitalistlere peşkeş çekilmesinin yarattığı yük halka yüklenmektedir.

Bu bağlamda;

- 1- Vergi eşitsizliğini gösteren yukarıdaki tablonun aynı zamanda bir Anayasa ihlalini oluşturduğu gerçeği karşısında mevcut durumun nedeni AKP iktidarının ve özel olarak Bakanlığınızın ekonomik siyasal tercihi sonucu mudur?
- 2- Her geçen gün artan vergi adaletsizliğinde Bakanlığınızın birinci derecede sorumlu olduğuna katılır mısınız? İktidarınızın ve bakanlığınızın anayasayı da ihlal edecek bir biçimde sermaye sınıfının hizmetinde olduğu söylenebilir mi?
- 3- Milyarlarca lira kar elde eden kapitalistlerin fabrikalarında açlık sınırında ve ağır sömürü koşullarında çalıştırılan işçilerin patronlarından %824 daha fazla vergi ödemesi Anayasada tanınan eşitlik ilkesiyle bağdaşmakta mıdır?
- 4- Halktan toplanan ağır vergilere rağmen başta eğitim ve sağlık hizmeti olmak üzere halka ücretsiz, nitelikli kamu hizmeti verilmediğine göre toplanan vergiler nereye aktarılmaktadır?

- 5- Vergi kaçakçılığı, vergi ödememek veya vergiyi ödenmesi gerekenden az ödemek suç değil midir? Bakanlığınız bu suçu işleyen kapitalistlere ne tür yaptırımlar uygulayacaktır? Bakanlığınızın gerekli denetimleri yapmayarak ve cezai kuralları uygulamayarak kapitalistlerin vergi kaçakçılığına yol açan bir sorumluluğu olduğunu düşünüyor musunuz?
- 6- Emperyalist tekeller, yerli sermaye sınıfı ve yandaş şirketlerin aç gözlü sömürücülüğünün karşısında sizin deyiminizle halktan daha ne kadar fedakarlık etmesini bekliyorsunuz?